

Metsähallitus
PL 94
01301 VANTAA

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN KANNANOTTO METSÄHALLITUKSEN JA METSÄHALLITUSKONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEEN AJALTA 1.1.-31.12.2022

Maa- ja metsätalousministeriö esittää valtion liikelaitosten kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (160/2004) 6a §:n (muutettu 1403/2004) ja julkisten hallintotehtävien osalta talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n (muutettu 254/2004) mukaisena kannanottonaan seuraavaa.

1. ARVIO TULOKSELLISUUDESTA JA SEN KEHITYKSESTÄ SEKÄ ASETETTUJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA – METSÄHALLITUKSEN LIKETOIMINTA

1.1. Eduskunnan päätökset ja niiden toteutuminen

Metsähallituksesta annetun lain (2016/234) 8 § mukaan eduskunta hyväksyy valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä Metsähallituksen keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet, Metsähallituksen peruspääoman (tuottovaatimuksen alainen liiketoiminnan pääoma) korotuksen ja alennuksen, antaa Metsähallitukselle suostumuksen ottaa liiketoimintansa rahoittamiseksi lainaa ja hyväksyy Metsähallituksen liiketoiminnan osalta tilikauden investointien enimmäismäärän.

Valtion vuoden 2022 talousarviossa päätettiin Metsähallituksen liiketoiminnan keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet seuraavasti:

Metsähallituksen liiketoiminta on ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää ja tuottaa tasaisen tuloutuksen omistajalle. Metsähallituksen liiketoiminnassa sovitetaan yhteen entistä paremmin luonnon monimuotoisuus ja ilmastokestävyys. Metsähallituksen liiketoimintojen kannattavuus säilyy hyvällä tasolla. Metsähallitus ottaa huomioon liiketoimintaa harjoittaessaan ja ohjatessaan tytäryhtiöitä metsähallituslain mukaiset yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet. Yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioon ottamisella aikaansaadut hyödyt lisääntyvät. Metsähallitus mahdollistaa osaltaan metsäbiotalouden raaka-ainehuollon. Metsähallitus pyrkii liiketoimintakäytössä olevien kiinteistöjen arvon nostamiseen ottaen huomioon yhteiskunnan kokonaisuhyöty.

Metsähallituksen vuonna 2020 hyväksytyn omistajapolitiikan mukaisesti Metsähallituksen liiketoiminnan keskiössä on erilaisten tavoitteiden yhteensovittaminen. Tässä onnistuttiin tilivuonna 2022 hyvin. Metsähallituksen liiketoiminnan tulos 2022 oli 144,6 miljoonaa euroa (115,1 milj. € v.2021). Liiketoiminnan tuloksen kasvu vuonna 2022 selittyy Korsnäsin merituulivoimahankkeen tuotoilla. Valtion metsien hakkuut sen sijaan pienenivät 0,5 miljoonaa m3 vuoden 2021 tasosta. Vuoden 2021 tuloksesta tuloutettiin valtion kassaan vuonna

2022 110 miljoonaa euroa. Tuloutus noudattaa omistajapolitiikan mukaista tuloutustasoa. Omistajapolitiikan mukaisten uusien yhteensovittamistoimenpiteiden panostukset olivat v.2022 17,9 miljoonaa euroa (16,8 milj. € v. 2021). Luonnonhoidon ja jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen tavoitteita toteutettiin suunnitellusti ja toimenpiteitä valtion talousmet-sien hiilinielun lisäämiseksi tehostettiin.

Yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioimisen tuloja alentava kustannusvaikutus Metsähallituksen toiminnassa oli 80,3 miljoonaa euroa vuonna 2022 (79,7 miljoonaa euroa v. 2021). Metsähallitus julkisti 2022 tilinpäätöksensä yhteydessä erillisen näiden velvoitteiden noudattamisen seurantaraportin. Metsähallituksen monikäyttömetsistä on 603 000 ha erilaisten käyttörajoitusten piirissä. YV-alueiden pinta-ala on edelleen kasvanut vuonna 2022, samoin yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioimisen tuloja alentava kustannusvaikutus.

Vuotta 2022 koskevat Metsähallituslain 8 § mukaiset eduskunnan valtion talousarviossa antamat muut päätökset toteutuivat alla olevan mukaisesti. Kaikkien päätösten osalta on pysytty annettujen valtuuksien puitteissa.

	TAE-valtuus 2022	Toteutuma 2022
Peruspääoman muutokset	+ 0,242 milj. euroa	+0,242 milj. euroa
Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä	50 milj. euroa	ei pitkäaikaista velkaa
Liiketoiminnan investointien enimmäismäärä	20 milj. euroa	12,3 milj. euroa
Investointisitoumukset	20 milj. euroa	3,4 milj. euroa
Liiketoiminnan vakuuksien enimmäismäärä	2,0 milj. euroa	0,4 milj. euroa

1.2. Omistajapoliittiset linjaukset ja toiminnalliset tavoitteet 2022

Metsähallitusta ohjataan hallitusohjelman sekä valtioneuvoston talouspoliittisessa ministeri-valiokunnassa 28.4.2020 hyväksytyjen Metsähallitusta koskevien omistajapoliittisten linjauksien mukaan. Voimassaoleva omistajapolitiikka edellyttää entistä parempaa eri suuntaisten tavoitteiden yhteensovittamista Metsähallituksen toiminnassa. Erilaisten yhteiskunnan tavoitteiden kestävä toteuttaminen on Metsähallituksen toiminnan ja vastuullisuuden ytimessä ja sillä luodaan valtion omistamien alueiden käytön hyväksyttävät puitteet.

Maa- ja metsätalousministeriö antoi Metsähallituksen liiketoimintaa vuonna 2022 koskevan ohjauskirjeen 24.2.2022. Seuraavat omistajapoliittiset linjaukset ja niihin liittyvät toiminnalliset tavoitteet ovat olleet keskeisimpiä Metsähallituksen toiminnassa 2022:

Omistajapoliittinen linjaus:

Vuosina 2020-2024 Metsähallituksen liiketoiminnassa sovitetaan yhteen nykyistä paremmin luonnon monimuotoisuus ja ilmastokestävyys. Suunnitelmakaudella tehtävillä toimenpiteillä Metsähallitus kasvattaa monikäyttömetsien nettohiilinielua vähintään kymmenellä prosentilla ennen vuotta 2035.

Toteutuneet toimenpiteet ja niiden vaikutukset:

Hiilensidonta valtion monikäyttömetsissä on jatkanut kasvuaan. Monikäyttömetsien puuston hiilivarasto oli laskennallisesti 126 miljoonaa tonnia hiiltä vuonna 2022 (v. 2021 124 milj.t). Monikäyttömetsien puuston hiilinielun kasvu oli 0,6 milj.t CO₂ ekv/v. Metsähallituksen metsät muodostavat merkittävän hiilen nielun, puuston osalta jopa 33-50 % Suomen koko puuston hiilinielusta. Osuus ylittää huomattavasti valtion omistusosuuden, eli valtion metsät sitovat hiiltä keskimääräisesti paremmin kuin muiden metsänomistajaryhmien metsät.

Monikäyttömetsien hiilensidontakyvyn vahvistamiseksi lannoitusmääriä valtion monikäyttömetsissä on lisätty omistajapolitiikan tavoitteiden mukaisesti n. 30 000 hehtaariin vuodessa. Lannoituksen lisääminen vaikuttaa täysimääräisesti kasvuun ja hiilinieluun 2029 alkaen, jolloin aikaansaatu lisäkasvu on 300 000 m³/v ja vaikutus hiilinieluun 0,435 milj.t CO₂ ekv/v. Vuonna 2022 ei kuitenkaan päästy tähän lannoitustasoon, syynä Ukrainan sodan aiheuttamat saatavuusongelmat kasvilannoitteiden osalta.

Lannoituksen lisäksi monikäyttömetsien kasvua ja hiilensidontaa edistettiin jalostetun siemenen käytöllä ja istuttamalla 17 miljoonaa puuntainta n. 14 500 hehtaarille monikäyttömetsien jaksollisen kasvatuksen uudistusaloja v. 2022 sekä mm. hiilitasepaikkatiedon käyttöönottoon liittyvillä turvemaiden metsienhoidon maastokoulutuksilla.

Omistajapoliittinen linjaus:

Yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioon ottamisesta saatavia hyötyjä (yyv-hyödyt) lisätään aktiivisten ja kustannustehokkaiden luonnonhoitotoimien kautta. Hyötyjen tuottamiseen käytettyjen panosten vaikuttavuutta ja vaikuttavuuden mittamista kehitetään.

Toteutuneet toimenpiteet ja niiden vaikutukset:

YYV-pinta-alan ja panostuksen kehitys 2019-2022:

	2019	2020	2021	2022	
Pinta-ala	593 000 ha	597 000 ha	598 880 ha	603 000 ha	
YYV-panostus	77,6 milj. €	73,2 milj. €	79,7 milj. €	80,3 milj. €	

Metsähallitus hoitaa ja hallinnoi valtion monikäyttömetsiä päällekkäisen käytön periaatteella. Metsähallituksessa liiketoimintaan kuuluvan metsämaan pinta-alasta 16,7%:lla on eriasteisia käyttörajoitteita monimuotoisuuden, virkistyskäytön, saamelaiskulttuurin ja poronhoidon huomioonottamiseksi: Tästä pinta-alasta 58,5 % oli kokonaan hakkuiden ulkopuolella tai poimintahakkuiden piirissä ja 41,5 % rajoitetussa metsätalouskäytössä. Rajoitetussa metsätalouskäytössä olevilla YYV-alueilla toteutettiin ainoastaan peitteellistä metsänkäsittelyä. Tämän lisäksi n. 245 000 hehtaaria on luonnonsuojelulain, metsälain ja kaavoituksen aiheuttamien käytön rajoitusten piirissä nostaten rajoitetun käytön kokonaispinta-alan 23 %:iin monikäyttömetsien pinta-alasta.

Omistajapolitiikan mukaisten uusien yhteensovittamistoimien toteutus on saatu koko laajuudessaan liikkeelle. Peitteellistä metsänkäsittelyä lisättiin, aktiivisen luonnonhoidon ohjelmaa ja Helmi-ohjelmaa toteutettiin Metsähallituksen monikäyttömetsissä, tutkimusta lisättiin sekä ilmasto-ohjelman toteutusta jatkettiin. Panostus näihin oli vuonna 2022 YYV-panostuksen lisäksi yhteensä 17,9 miljoonaa euroa.

Aktiivisen luonnonhoidon ohjelma, toteutus 2022:

	2022 tot. määrät
Lehtojen ja paahdeympäristöjen hoito (ha)	128
Kulotus ja säästöpuuryhmien poltto	438
Kalojen vaellusesteiden poisto (kpl)	123
Soiden ennallistaminen (ha)	1578

Uudet yhteensovittamistoimet, panostus 2022:

	milj €
Peitteellinen metsänkasvatus, kiertoaikojen lisääminen	14,5
T & K	0,5
Luonnonhoito, ennallistaminen ja vesiensuojelu	1,3
Ilmasto-ohjelma	0,05
Virkistyskäyttö ja luontomatkailu	1,61
Yhteensä	17,92

Metsähallituksen monikäyttömetsissä on noin 100 000 luontokohdetta ja noin 30 000 uhanalaisten lajien esiintymää. Lahopuun määrää valtion metsissä lisätään edelleen säästämällä hakkuissa kaikki kuollut puu. Lisäksi tuotettiin hakkuiden yhteydessä tekopötkkelöitä

noin 100 000 kpl ja jätettiin uudistusaloille metsätalouden ympäristöoppaan mukaisia arvokkaita eläviä säästöpuita (mm. järeät haavat) keskimäärin 14 kpl/ha. Valtion mailla on runsas puolet Suomen metsien koko lahopuumäärästä.

Omistajapoliittinen linjaus:

Metsähallitus mahdollistaa osaltaan alueellisten luonnonvarasuunnitelmien puitteissa metsäbiotalouden raaka-ainehuollon ja sen myönteiset aluetaloudelliset ja työllisyysvaikutukset.

Toteutuneet toimenpiteet ja niiden vaikutukset:

Metsähallituksen hakkuut vuonna 2022 olivat 5,8 miljoonaa m³. Tämä on 89,2 % luonnonvarasuunnitelmien yhteenlasketusta Metsähallituksen suurimmasta kestävästä käyttöpuusuunnitteesta, 6,5 miljoonaa m³, jossa on jo huomioitu 2,5 miljoonan m³:n alennus yhteiskunnallisten velvoitteiden johdosta.

Metsähallitus ostaa kaikki puunkorjuutyöt ja puutavaran kuljetuksen sekä merkittävän osan metsänhoito- ja metsänparannustoista palveluina alan yrittäjiltä. Vuonna 2022 Metsähallitus Metsätalous oy:lle urakoi suoraan n. 600 metsäalan yritystä. Metsähallituksen monikäyttömetsien puuhun perustuvat metsäsektorin työpaikat ovat n. 5000 työpaikkaa ja kerranaisvaikutuksineen n. 11000 työpaikkaa.

Omistajapoliittinen linjaus:

Metsähallitus toimii aktiivisesti kaavoituksessa ja kiinteistökehityksessä pyrkien liiketoimintakäytössä olevien kiinteistöjen arvon nostamiseen ottaen huomioon yhteiskunnan kokonaishyöty ml. yritysten kuten matkailualan toimintaedellytysten luominen. Kotimaista kalankasvatusta edistetään valtion vesialueilla, erityisesti merialueilla.

Toteutuneet toimenpiteet:

Valtion maille oli vuoden 2022 lopussa asennettuna 150 tuulivoimalaa, jotka tuottavat energiaa n. 1200 Gwh.

Valtioneuvostolta haettiin ja saatiin heinäkuussa 2022 luvat Korsnäsän merituulivoimapuistohankkeen oikeuksien luovutukseen sekä Tahkoluodon merituulivoimapuiston laajennukseen.

Maa- ja vesialueita myytiin 203 kpl vuonna 2022.

Metsähallituksen kalankasvatustuloslaitosprojekti Kustavin Isokarin länsipuolelle eteni YVA-vaiheeseen.

1.3. Tulos- ja tuloutustavoitteet 2022

Metsähallitusta koskevien omistajapoliittisten linjausten mukaisesti:

Metsähallituskonsernin liiketoimintojen on oltava ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä ja tuotettava tasainen tuloutus omistajalle.

Metsähallituksen liiketoiminnan sijoitetun pääoman tuottotavoite suunnittelukauden lopussa on 4,4% nykyisillä tasearvoilla. Tuottotavoite vastaa Metsähallituksen liiketoiminnan 114 milj. euron tuloutustasoa.

Tähän liittyvät toiminnalliset tavoitteet olivat seuraavat:

Maa- ja metsätalousministeriö asettaa Metsähallituksen liiketoiminnan vuoden 2022 tulostavoitteeksi (tilikauden tulos) 119,5 milj. euroa. Tavoite vastaa 4,1 prosentin tuottoa Metsähallituksen liiketoimintaan sijoitetulle pääomalle. Tuloutustavoite vuoden 2022 tuloksesta on 119,0 milj. euroa. Tulostavoitteen saavuttaminen edellyttää, että liiketoiminnan kannattavuus säilyy hyvällä tasolla.

Metsähallituksen (emo) liiketoiminnan tulos tilivuodelta 2022 oli 144,6 miljoonaa euroa (115,1 miljoonaa euroa vuonna 2021), mikä ylittää asetetun tulostavoitteen. Liiketoimintakokonaisuuden tulos 2022 oli 151,0 miljoonaa euroa (120,1 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Liiketoiminnan parempi tulos johtui ennen muuta merituulivoimahankkeiden sopimuksiin liittyvistä tuloeristä.

Metsähallitus Metsätalous oy:n liikevaihto 2022 oli 349,0 miljoonaa euroa (329,8 miljoonaa euroa v. 2021) ja yhtiön tulos tilikaudelta 17,1 miljoonaa euroa (15,7 miljoonaa euroa v. 2021).

Tytäryhtiöt Siemen-Forelia ja MH-Kivi tekivät kumpikin positiivisen tuloksen tilivuonna 2022.

Sijoitetun pääoman tuotto liiketoiminnan peruspääomalle ylitti tavoitteen ollen 6,0 % vuonna 2022.

Metsähallitus maksoi vuonna 2022 tuloutusta valtion kassaan 110,0 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kertyneet voittovarot liikelaitoksen taseessa olivat tilikauden lopussa 170,2 milj. euroa. Metsähallituksen esitys tuloutukseksi vuoden 2022 tuloksesta on 120 miljoonaa euroa.

2. ARVIO TULOKSELLISUUDESTA JA SEN KEHITYKSESTÄ SEKÄ ASETETTUJEN TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA – METSÄHALLITUKSEN JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT

2.1. Talousarviorahoitus ja julkisten hallintotehtävien tulot vuonna 2022

Eduskunta myönsi vuoden 2022 talousarvioissa momentille 30.64.50 (Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät) 8 147 000 euroa käytettäväksi

1) Metsähallitusta koskevan lain (234/2016) 5 §:n mukaisten Metsähallituksen julkisista hallintotehtävistä maa- ja metsätalousministeriön toimialalla aiheutuvien menojen maksamiseen

- 2) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.
- 3) Luonnon virkistyskäyttöä ja eräpalveluita palvelemaan rakentamiseen sekä olemassa olevien rakennusten, rakennelmien, teiden ja tieosuuksien perusparantamis-, korjaus-, kunnossapito- ja purkumenojen maksamiseen samoin kuin luonnon virkistyskäyttöä ja eräpalveluja palvelevien tai niitä varten tarvittavien rakennusten ostamiseen.
- 4) Sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankkimiseen joiden taloudellinen käyttöaika on yli kolme vuotta.

Lisäksi Metsähallitus saa käyttää 1) kohdassa mainittuihin julkisiin hallintotehtäviin Metsähallitukselle kertyvät ne julkisten hallintotehtävien tulot, jotka kuuluvat maa- ja metsätalousministeriön toimialaan. Näitä oli vuonna 2022 7,00 miljoonaa euroa (7,18 m € v.2021).

Julkisten hallintotehtävien toteutuneet bruttomenot 2022 tehtävittäin ja rahoitustyypeittäin:

Prosessit ja tehtävät (1 000 euroa)	MMM	YM	Muut rah.lähteet	Menot yht.
	30.64.50	35.10.52		2022
LP tiimit	1 630	12 173	964	14 768
Luonnon- ja kultt.perinnön suojelu	0	21 551	5 657	27 208
Luonnon matkailu- ja vir- kistyskäyttö	6 551	34 518	7 467	48 536
Alueiden hallinta	-9	4 755	357	5 103
Eräasiat	2 887	0	9 404	12 290
Siemenhuolto	0	0	240	240
MENOT YHTEENSÄ	11 059	72 997	24 090	108 146

Julkiset hallintotehtävät –yksikön vuosivaihto 2022 oli 108,1 miljoonaa euroa (100,6 miljoonaa euroa vuonna 2021). Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien bruttomenot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 7%. Menoista ympäristöministeriön perusrahoituksen osuus oli 67,5%, maa- ja metsätalousministeriön perusrahoituksen osuus 10,2% ja muiden rahoituslähteiden osuus 22,3%. Maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli kaikkien suoritteiden osalta 118%.

Laskennallinen tulos tilikaudelta 2022 oli 0,186 miljoonaa euroa (0,131 miljoonaa euroa v. 2021), joka siirrettiin tilinpäätöksessä muun oman pääoman muutokseksi. Julkisten hallintotehtävien yksikön henkilötyövuodet olivat tilikaudella 2022 666 htv (677 htv v. 2021). Metsäpuiden Pohjois-Suomen siemenen varmuusvarastosta myydyistä siemenistä kertyi myyntituloa 555 000 euroa. Julkisten hallintotehtävien taseen loppusumma 31.12.2022 oli 1,110,5 mrd euroa.

2.2. Omistajapoliittiset linjaukset Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien osalta

Talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa huhtikuussa 2020 hyväksytyissä Metsähallitusta koskevissa omistajapoliittisissa linjauksissa seuraavat palveluita ja toimintaa koskevat kirjaukset ovat keskeisimpiä MMM:n toimialaan kuuluvien Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien hoidossa:

Luonnonsuojelualueiden ja muiden virkistyskäyttöön varattujen alueiden luontoarvot turvataan ja alueiden kestävyyttä parannetaan ohjaamalla virkistyskäytön ja

luontomatkailun kävijävirtoja. Vähennetään suunnitelmallisesti reittien sekä opastuspalveluiden korjausvelkaa.

Luonto- ja eräpalvelut kehittävät valtion alueiden matkailu- ja virkistyskäyttöä. Tavoitteena on lisätä valtion alueiden hyvinvointivaikutuksia, kannustaa paikallista yrittäjyyttä ja huolehtia vapaa-ajankalastuksen ja metsästysharrastuksen edellytyksistä. Kehittämisessä otetaan huomioon saamelaisten oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja yleiskalastusoikeuksien toteutuminen.

Eräpalvelut edistää riista- ja kalakantojen elinvoimaisuutta ja tuottavuutta, lisää monimuotoisuutta parantamalla elinympäristöjä aktiivisesti sekä huolehtii, että eränkäynti on kokonaisvaltaisesti kestävä.

Eräpalvelut kehittää valvontamenetelmiä ja toimii erävalvonnassa tiiviissä yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten kanssa ja kohdentaa valvontaa luonnon liisääntyvän virkistyskäytön haitallisten lieveilmiöiden ehkäisyyn.

2.3. Vaikuttavuus- ja tulostavoitteiden toteutuminen vuonna 2022

Omistajapolitiikasta johdetut ja valtion vuoden 2022 talousarviossa esitetyt Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien vaikuttavuus- ja tulostavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Vaikuttavuustavoite:

Metsästys ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista

Tulostavoitteet:

Metsähallitus kehittää erävalvonnan toimintaedellytyksiä ja viranomaisten yhteistyöverkoston toimintaa sekä lisää erävalvonnan vaikuttavuutta

Metsähallitus suunnittelee metsästyksen ja kalastuksen kestävästi sekä edistää riista- ja kalaelinympäristöjen ja lajien hoitoa

Metsähallitus kehittää sosiaalisen kestävyuden ja konfliktinhallinnan työkaluja eräasioiden hoidossa

Toteutuneet toimenpiteet:

Viranomaisten välistä yhteistyötä saatiin lisättyä koronapandemian jälkeen ja yhteisvalvonnalla saavutettiin hyviä tuloksia erityisesti etelän ruuhkaisilla alueilla.

Erävalvonnan tilastointisovellus saatiin käyttöön, mikä mahdollistaa valvonnan suuntaamisen vähemmän valvotuille alueille lisäten valvonnan vaikuttavuutta. Vahvat lintukannat tarjosivat hyvät metsästysmahdollisuudet ja pitkät metsästysajat. Vesien lämpenemisen vuoksi koskikalastuskohteiden lupamyyntiä jouduttiin rajoittamaan, mutta rajoituksiin kyetiin varautumaan entistä paremmin ja asiakkaille tarjottiin sujuvasti mahdollisuus lupamuuksiin. Elinympäristökunnostuksissa päästiin tavoitteisiin.

Vaikuttavuustavoite:

Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle

Tulostavoitteet:

Metsähallitus tarjoaa metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia kansalaisille tasapuolisesti ja kehittää erämatkailua valtion alueilla

Metsähallitus huolehtii sujuvasta asiakaspalvelusta ja seuraa sekä varmistaa että asiakastyytyväisyys säilyy hyvänä

Metsähallitus edistää eräkäynnin jatkuvuutta

Toteutuneet toimenpiteet:

Asiakaspalvelu toimi hyvin ja palaute oli positiivista. Metsästäjien ja kalastajien asiakastyytyväisyys oli mittaushistorian toiseksi korkein. Suurin osa kalastus- ja metsästysluvista myytiin sähköisissä kanavissa. Avoin viestintä on tukenut hyvin asiakaspalvelua ja asiakkaat on tavoitettu tehokkaasti suoralla asiakasviestinnällä. Viestinnässä aloitettiin Kohtaamisia-ohjelma, jossa pyritään suoraan keskusteluun sidosryhmien ja asiakkaiden kanssa. Eräluvat-palvelun kokonaisuudistus jatkuu ensi vuodelle. Kalastonhoitomaksun kokonaiskertymä jäi hieman asetetusta tavoitteesta.

Vaikuttavuustavoite:

Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä

Tulostavoitteet:

Metsähallitus ylläpitää ja kehittää laadukkaita ja vastuullisesti tuotettuja luonnon virkistys- ja matkailukäytön palveluita huolehtimalla samalla luonnonsuojelualueiden ekologisesta kestävydestä

Metsähallitus vähentää retkeily- ja opastuspalvelujen korjausvelkaa

Metsähallitus viestii luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja luonnon kestävästä käytöstä edistäen kansalaisten ympäristötietoisuutta ja luonnon virkistyskäytön hyvinvointivaikutuksia

Toteutuneet toimenpiteet:

Korjausvelan pienentämiselle asetetut tavoitteet saavutettiin. Energiatehokkuus, asiakas- ja turvallisuus ja kestävyys priorisoitiin korjausrakentamisen kohdennuksissa. Valtakunnallinen vastuullisen matkailun perehdytysmateriaali valmistui ja vietiin kumppanien käyttöön. Virkistyskäytön kestävyys seurannan menetelmäkehitystä jatkettiin ja seurantakohteita lisättiin. Retkeilyn maastorakenteiden paikkatiedon laatua parannettiin merkittävästi. Useiden kansallispuistojen saavutettavuutta parannettiin joukkoliikennetkaisuilla, merkittävimpänä avauksena uudenlainen Luontoon junalla -kampanjayhteistyö VR:n kanssa.

Asiakastyytyväisyys säilyi edelleen korkeana ja paikallistaloudelliset vaikutukset vahvistuivat kävijämäärien lievistä laskusta huolimatta.

Kansallisen virkistyskäyttöstrategian toimeenpanosuunnitelman valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti ja viestintää luonnon monimuotoisuuden merkityksestä sekä kestävästä käytöstä jatkettiin mediassa, sosiaalisessa mediassa, asiakaspalvelussa ja maastossa. Luontoon.fi-verkkosivustolta tietoa haki yhteensä 2,8 miljoonaa kävijää, sosiaalisen median kanavien seuraajamäärät jatkoivat kasvuaan ja mediajulkisuuden määrä pysyi korkealla tasolla.

Julkisten hallintotehtävien toiminnan keskeisiä tunnuslukuja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla vaikuttavuustavoitteittain:

Määrälliset tavoitteet, maa- ja metsätalousministeriö	2022 tavoite/arvio	2022 tot.
Metsästys ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista		
Metsästyksen ja kalastuksen valvonnassa suoritettut tarkastukset, joissa ei todettu rikettä, %	80,5	uusi sovellus käyttöön, ei vertailukelpoista aineistoa
Metsästyksen saalispalautteiden osuus lupien määrästä, %	52	52,9
Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle		
Metsästäjien ja kalastajien asiakastyytyväisyys, asteikko 1-5	3,87	3,77
Valtion kalastuksenhoitomaksujen lukumäärä	280 000	266 703
Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä		
Luontokeskusten ja maastopalveluiden asiakastyytyväisyys (asteikko 1-5)	4,4	4,4
Kokonaiskäyntimäärät kansallispuistot ja muut yleisökohteet (milj. kpl)	9,35	8,49
Kävijöiden rahankäytön aikaansaama paikallistalousvaikutus, milj. €	379	392

3. TULOSELLISUUDEN RAPORTOINNIN PERUSTEIDEN ASIANMUKAISUUS OHJAUKSEN JA TULOSVASTUUN KANNALTA SEKÄ MINISTERIÖN EHDOTUS KEHITTÄMISTARPEISTA

Liikelaitoksen ja liikelaitoskonsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022 sisältävät Metsähallituksen kirjanpidosta, tilinpäätöksestä, erillisestä kirjanpidosta ja erillisestä tilinpäätöksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaiset tiedot.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien raportointi on sisällöllisesti ja laadullisesti riittävää ja antaa tarvittavat tiedot julkisten hallintotehtävien tuloksellisuuden ohjauksen ja tulosvastuun kannalta.

Liiketoiminnan toimintakertomus yhdessä ministeriölle tuotetun täydentävän raportoinnin kanssa tarjoaa hyvät edellytykset ohjaukselle ja tulosvastuun toteutumisen seurannalle. Valtion liikelaitoksen omistaja-arvo koostuu liiketoiminnan taloudellisesta ja julkisesta arvosta. Taloudelliseen arvoon liittyvän raportoinnin taso on riittävää ja julkiseen arvoon liittyvä raportointi toteutuu hyvin esimerkiksi yhteiskunnallisten velvoitteiden, vastuullisuuden sekä toiminnassa aikaansaadun lisäarvon raportointimallien kautta. Metsähallituksen tuloksellisuus ja tuottavuus ovat säilyneet korkealla tasolla.

Riskienhallinnasta raportoidaan Metsähallituksessa osana tilinpäätöstä. Metsähallituksen toiminnan keskeiset ulkoiset ja sisäiset riskit on tunnistettu. Metsähallituksen suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskejä hallitaan Metsähallituksessa aktiivisesti erikseen määritetyn riskienhallintaprosessin avulla.

Tilintarkastusyhteisö KPMG oy on antanut 23.2.2023 normaalimuotoisen tilintarkastuskertomuksen Metsähallituksen tilinpäätöksen, hallinnon ja toiminnan tarkastuksesta tilivuodelta 2022.

Metsähallituksen omistajaohjauksessa on varmistettu omistajapoliittisten linjausten ja muun julkisen ohjauksen tavoitteiden toteuttaminen myös metsätaloutta harjoittavassa tytäryhtiössä. Metsähallitus Metsätalous oy:n toiminnan vaikutusten ja vastuullisuuden todentamiseksi valtion metsissä on tuotettu riittävät raportointitiedot. Raportointia on kehitetty yhdessä sovitun mukaisesti tilikaudella 2022.

Metsähallituksen tulee jatkaa liiketoimintansa ja tytäryhtiötoimintansa kehittämistä ja raportoida Maa- ja metsätalousministeriölle liiketoiminnan ja liiketoimintakonsernin tuloksesta ja taloudesta neljännesvuosittain. Julkisten hallintotehtävien osalta annetaan toiminnan väliraportti ohjaaville ministeriöille 31.8.2023 tilanteesta 30.9.2023 mennessä.

4. METSÄHALLITUKSELLE OSOITETUT JATKOTOIMENPITEET TILINPÄÄTÖKSEN JOHDOSTA JA TULOSELLISUUDEN PARANTAMISEKSI

Metsähallituksen vuosi 2022 oli pandemiaan sekä Ukrainan sotaan liittyvistä poikkeusoloista huolimatta hyvä ja liikelaitoksen tuloksellisuus ja tuottavuus ovat kehittyneet edelleen tilikauden aikana. Metsähallituksen tuloutus valtion kassaan oli tavoitteen mukainen, 110 miljoonaa euroa vuonna 2022.

Metsähallitus on esittänyt tuloutettavaksi valtiolle vuoden 2022 tuloksestaan 120 miljoonaa

euroa vuonna 2023. Esitys ylittää omistajapolitiikassa vahvistetun tavoitetason. Ennakoitua suurempi tuloutus johtuu merituulivoimatuottojen ajoittumisesta vuoden 2022 lopulle. Tuloutuksen lisäksi tytäryhtiö Metsätalous Oy ja muut liiketoiminnot maksavat tuloksistaan yhteisöveroa valtiolle.

Metsätalouden kannattavuus säilyi hyvällä tasolla, hakkuut olivat selkeästi kestävän kertymän alapuolella ja matkailu- ja tuulivoimakohteiden kysyntä jatkui vilkkaana. Merituulivoiman osalta saatiin hankeluvat valtioneuvostosta kahdelle hankkeelle.

Julkisten hallintotehtävien osalta tavoitteet täytettiin poikkeusolosuhteista huolimatta hyvin. Luontokohteiden kävijämäärät laskivat hieman mutta metsästys- ja kalastuslupien myyntimäärät pysyivät korkealla. Erävalvonnan kehittämisessä edettiin ja asiakastyytyväisyys säilyi hyvällä tasolla. Myös retkeily- ja virkistysrakenteiden korjausvelkaa pystyttiin purkamaan suunnitellusti.

Vuoden 2022 tilinpäätös ja tuloksellisuuden parantaminen eivät anna aihetta sellaisiin erillisiin jatkotoimenpiteisiin, jotka eivät jo sisälly omistajapolitiittisten linjausten toteuttamiseen liittyviin tavoitteisiin. Ukrainan sodan vaikutuksia seurataan ja niihin reagoidaan tarvittaessa.

Maa- ja metsätalousministeriö lausuu Metsähallituksen henkilöstölle lämpimät kiitokset hyvin tehdystä työstä vuonna 2022.

5. TOIMENPITEET METSÄHALLITUKSEN TILINPÄÄTÖKSEN JOHDOSTA JA TUOTAVUUDEN PARANTAMISEKSI

5.1. Maa- ja metsätalousministeriön toimenpiteet

Maa- ja metsätalousministeriö pyrkii varmistamaan tulosohjauksellaan hallitusohjelman, omistajapolitiittisten linjausten sekä eduskunnan Metsähallitukselle asettamien tavoitteiden toteuttamisen ja edistämään toiminnan strategialähtöisyyttä, yhtenäisyyttä ja tehokkuutta sekä julkisen rahoituksen riittävyyttä ja hyvää yrityskuvaa Metsähallituksessa. Vuoden 2023 painopisteet Metsähallituksen tulosohjauksessa ovat Metsähallituksen toimintaedellytysten turvaaminen ja puolustaminen sekä kevään vaalien jälkeisen uuden hallituksen hallitusohjelman mukaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden integrointi osaksi Metsähallituksen ohjausta. Uuden omistajapolitiikan laatiminen seuraavalle suunnittelukaudelle aloitetaan syksyllä 2023.

Maa- ja metsätalousministeriö jatkaa yhteistyön tiivistämistä ympäristöministeriön kanssa Metsähallituslain toimeenpanossa ja tulkinnoissa sekä Metsähallituksen ohjauksessa. Julkisten hallintotehtävien tulossopimusta on kehitetty strategisempaan ja monivuotisempaan suuntaan.

5.2. Valtioneuvoston toimenpiteet

Valtioneuvostolle esitetään vahvistettavaksi Metsähallituksen ja Metsähallituksen konsernin tilinpäätös ajalta 1.1.-31.12.2022. Liikelaitoksen liiketoiminnan kertyneet voittovarot olivat tilivuoden lopussa 170,2 miljoonaa euroa. Valtioneuvostolle esitetään päätettäväksi, että Metsähallitus tulouttaisi liiketoiminnan voittovaroista **120 000 000 euroa** valtiolle vuonna 2023. Päätös olisi Metsähallituksen hallituksen esityksen mukainen sekä linjassa 2023 ta-

lousarvioesityksessä asetetun tavoitteen (119 miljoonaa euroa) kanssa. Lisäksi valtioneuvostolle esitetään päätettäväksi, ettei Metsähallituksen toiminta ja talous ajalta 1.1.-31.12.2022 aiheuta muita toimenpiteitä.

Maa- ja metsätalousministeri

Antti Kurvinen

Neuvotteleva virkamies

Leena Arpiainen

Tiedoksi:

valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö

VN/5189/2020-MMM-24

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: